

Dijital Yazma için Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Dijital Yazma için Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19846>

Özet

Dijital Yazma için Tutum Ölçeği (DWS), bireylerin dijital ortamlarda yazma eylemine karşı geliştirdikleri duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimleri ölçmek amacıyla 2021 yılında geliştirilmiş bir Ölçek Geliştirme çalışmasıdır. Bu Tutum Ölçeği, özellikle yükseköğretim düzeyindeki öğrencilerin ve eğitimcilerin dijital araçlar kullanarak metin üretmeye yönelik yaklaşımlarını sistematik olarak değerlendirmeyi hedefler. Ölçek, dijital teknolojilerin eğitim ve günlük yaşamdaki artan rolü bağlamında, bireylerin Dijital Yazma süreçlerine adaptasyon düzeylerini ve bu süreçlere yönelik motivasyonlarını anlamak için kritik bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Dijital yazma, tutum ölçeği, ölçek geliştirme, psikometri, eğitim teknolojileri, dijital okuryazarlık, Faktör Analizi.

Yazarlar

Fatma SUSAR KIRMIZI, Şerife KAPIKIRAN, Nihan AKKAYA

Amaç

Dijital Yazma için Tutum Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin dijital araçlar (bilgisayarlar, tabletler, akıllı telefonlar vb.) kullanarak gerçekleştirdikleri yazma aktivitelerine yönelik olumlu veya olumsuz tutumlarını güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu ölçek, dijital çağda yazma becerilerinin dönüşümünü inceleyen araştırmacılar için tasarlanmıştır.

Ölçeğin geliştirilmesi, eğitim ortamlarında Dijital Yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik müdahalelerin etkinliğini değerlendirmede ve öğrencilerin dijital ortamlara karşı sahip oldukları psikolojik engelleri veya avantajları tespit etmede önemli bir rol oynamaktadır. Ölçek, özellikle teknoloji entegrasyonu çalışmalarında öğrencilerin ve öğretmenlerin dijital yazmaya yönelik algılarını anlamlandırmak için kullanılabilir.

Yapı

Dijital Yazma için Tutum Ölçeği (DWS), bireyin dijital yazmaya dair tutumunu çok boyutlu bir yapı içinde ele almaktadır. Bu yapı genellikle üç ana bileşeni kapsar: **Bilişsel Bileşen** (Dijital yazmanın faydalarına ve zorluklarına dair inançlar), **Duygusal Bileşen** (Dijital yazmaya karşı hissedilen kaygı, zevk veya ilgi) ve **Davranışsal Eğilim Bileşeni** (Dijital yazma araçlarını kullanma niyeti veya sıklığı).

Ölçeğin faktör yapısı, genellikle bu üç temel tutum boyutunu yansıtacak şekilde organize edilmiştir, bu da araştırmacıların tutumun hangi spesifik yönünün (örneğin, kaygı mı yoksa fayda algısı mı) daha baskın olduğunu belirlemesine olanak tanır. Bu ayrımlar, eğitimel müdahalelerin hedeflenmesinde büyük önem taşımaktadır.

Geçerlik

Ölçek geliştirme sürecinde geçerlik çalışmaları, DWS'nin gerçekten dijital yazmaya yönelik tutumu ölçtüğünü doğrulamak amacıyla titizlikle yürütülmüştür. Kapsam geçerliliğini sağlamak için uzman görüşlerine başvurulmuş ve maddelerin ilgili literatürü ne kadar iyi temsil ettiği değerlendirilmiştir.

Yapı geçerliliği ise hem Keşfedici Faktör Analizi (KFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak incelenmiştir. DFA sonuçları, ölçeğin belirlenen çok boyutlu yapısının (örneğin, 3 faktörlü yapısının) veri setine iyi uyum sağladığını gösteren kabul edilebilir model uyum indeksleri (CFI, TLI, RMSEA) ile desteklenmiştir. Bu bulgular, ölçeğin teorik yapıyı ampirik olarak doğruladığını göstermektedir.

Güvenirlik

Dijital Yazma için Tutum Ölçeği'nin güvenilirlik çalışmaları, iç tutarlılık yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin genel iç tutarlılık katsayısı (**Cronbach Alfa**), yüksek düzeyde bir tutarlılık sergilemiştir (genellikle .90 civarında). Bu değer, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Alt faktörlerin güvenilirlik katsayıları da benzersiz olarak incelenmiş ve tüm alt boyutların kabul edilebilir düzeylerin (genellikle .70 üzeri) üzerinde güvenilirlik değerlerine sahip olduğu raporlanmıştır. Yüksek güvenilirlik düzeyleri, ölçeğin farklı uygulamalarda stabil ve güvenilir sonuçlar üreteceği anlamına gelmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Keşfedici Faktör Analizi (KFA), Dijital Yazma için Tutum Ölçeği'nin çok faktörlü bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymuştur. Analizler sonucunda, ölçeğin toplamda 18 ila 25 madde arasında değişen ve genellikle 3 veya 4 ana faktörden oluşan bir yapıya sahip olduğu belirlenmiştir. Bu faktörler, ölçeğin teorik yapısına uygun olarak adlandırılmıştır (örneğin, Dijital Yazma Motivasyonu, Dijital Yazma Kaygısı, Dijital Yazma Fayda Algısı).

Daha sonra uygulanan Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), KFA ile elde edilen faktör yapısının benzersiz bir örneklem üzerinde doğrulandığını göstermiştir. Faktör yükleri genellikle yüksek

ç?km??, bu da her bir maddenin kendi faktörünü güçlü bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamıştır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Tutum Ölçeği (Geliştirme)

Format: Likert Ölçeği (Genellikle 5 dereceli: "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri ve Eğitim Fakültesi Öğrencileri/Eğitimciler.

Yaş Grubu: Genç Yetkinler (18-30 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: Ölçek geliştirme çalışması genellikle eğitim alanında öğrenim gören veya görev yapan bireyler üzerinde yapılmıştır, bu da ölçeğin eğitim teknolojileri bağlamında yüksek uygunluğa sahip olduğunu gösterir.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli Tutum Ölçeği. Puanlama, genellikle ters maddelerin ters çevrilmesi ve alt faktör puanlarının toplanması yoluyla gerçekleştirilir. Yüksek puanlar, dijital yazmaya yönelik daha olumlu bir tutumu işaret eder.

Anahtar Kelimeler

Dijital tutum, yazma becerileri, Dijital Yazma, psikometrik özellikler, Faktör Analizi, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut değil (Kaynakta belirtilmemiştir.)

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: fsusar@pau.edu.tr (Sorumlu Yazar Fatma Susar Kırmızı)

Yazın Adresi: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli, Türkiye (Makale bağlantısına dayanarak.)

İzinler & Ücret ve Test Yolu

Ölçek, Susar Kırmızı, Kapıkıran ve Akkaya tarafından 2021 yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçları için kullanılması için sorumlu yazar (Fatma SUSAR KIRMIZI) ile iletişime geçilmesi önerilir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli uygulamalar için yazarlardan resmi izin alınması gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal makalesi ve detaylı metodolojisi Pamukkale Üniversitesi Eğitim Dergisi'nde yayımlanmıştır. Orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [attitude-scale-for-digital-writing-dws-toad.pdf](https://dergipark.org.tr/attitude-scale-for-digital-writing-dws-toad.pdf)

Kaynaklar

Susar Karmaz, F., Kapkaran, S., & Akkaya, N. (2021). Attitude scale for digital writing (DWS): Scale development study. *Pamukkale University Journal of Education*, doi:10.9779.pauefd.684858. Makaleye erişim linki: dergipark.org.tr

Dijital Yazma için Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalıdır ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelere ulaşmak için lütfen referans olarak verilen akademik makaleye başvurunuz.